

критерият, според който те стават или не част от икономически активното население. Според изследвания на тази група лица в развитите европейски страни (INSEE, 1991) най-често става дума за съпругата или децата на собственика на селскостопанска, занаятчийска или търговска фирма. В някои от случаите техният труд прилича напълно на този на заетите на пълен работен ден и единствената разлика е в юридическия им статус. Трудности при класифицирането на тези лица възникват главно в случаите, когато трудът им е само ограничена помощ. Същността на този проблем показва, че различието между неплатените работници и икономически неактивните лица е много деликатно и разделянето им често е изкуствено - например в случаите, когато всеки член на семейството допринася в някаква степен за дейността на фирмата. Според данните за нашата страна² делът на тази група лица в общия брой на активното население е бил минимален (0.6% за мъжете и 1.0% за жените през април 1995 г. и съответно 1.2 и 2.4% през 2001 г.).

На шесто място, определянето на неактивните лица, които желаят да работят, е не по-малко сложна задача. Отговорът е ясен само в случаите на безработни лица, които са загубили работата си и активно търсят нова. Но в практиката съществуват и много други ситуации: например някои жени, които са изоставили всякаква професионална активност преди години или които никога не са работили, искат да започнат работа. Като такива те по същество са част от работната сила. Тези, които активно търсят работа посредством бюрата по труда, се отчитат от статистиката и влизат в състава на икономически активното население. Но наред с тях обикновено има и други, които остават пасивни и чакат да попаднат на предложение за подходяща за тях работа. В периоди, когато възможностите за икономическа активност са ограничени, и често - в селските райони, предлагането на работа на такива лица е много слабо, ако изобщо съществува. За да се изчисли точно работната сила, тази група лица също би трябвало да се включи в него. Направената забележка се отнася с пълна сила до последното десетилетие от миналия век в нашата страна.

И на последно място ще посоча, че специфичен проблем възниква и що се отнася до военните. В повечето развити страни в заетите се включват професионалните военни, а младите хора, отбиващи задължителната си военна служба - в икономически активното население, макар че при последни-

² Данните са от проведеното през 1995 г. от НСИ и ИД при БАН анкетно изследване "Жените и мъжете в периода на преход" и от сборника "Заетост и безработица", 2001 г.